

Dimitri Verhulst

Onze verslaggever in de leegte

Uitgeverij: Pluim - Vertaalrechten: Bee Rights - Ongedateerd dagboek - 160 pagina's - Februari 2020

Ogenschijnlijk uit het niets begon Dimitri Verhulst een aantal jaar geleden een dagboek om te schrijven waarover hij niet praten kon. Onze verslaggever in de leegte is het verslag van een zelfvernietiging: liever zelf naar de klote dan dat je ondergang door een ander wordt veroorzaakt. De angst voor het moment waarop zijn leven zal

worden vernietigd leidt tot een eenzame tocht langs kroegen, drugsdealers en lege hotelkamers. Hij vlucht in zowat alles waarin te vluchten valt, tot we uitkomen bij de reden van zijn angst. Uiteindelijk bleek ook het dagboek een vlucht, maar dat zag hij pas later. Onze verslaggever in de leegte is een pijnlijk eerlijk boek in de traditie van Jeroen Brouwers, Charles Bukowski en Bohumil Hrabal en laat ons schrijver zien zoals hij niet gezien wil worden. Maar bovenal is dit dagboek een liefdesverklaring aan Tutut.

Over *De pruimenpluk*:

'Een heerlijk verhaal over de splendeur van de liefde.' - *De Morgen*

'Ijzersterk laat Dimitri Verhulst de lezer in de val lopen.' - *De Groene Amsterdammer*

Dimitri Verhulst (1972) schreef romans, korte verhalen, gedichten, essays en toneelstukken en is een van de meest geprezen auteurs van de Lage Landen.

Zijn romans *De helaasheid der dingen* en *Problemski hotel* werden verfilmd. Hij ontving zo'n beetje iedere eer die een auteur in deze contreien ten deel kan vallen: zo won hij onder meer de *Libris Literatuur Prijs* en *De Gouden Uil Publieksprijs* en schreef hij in 2015 het boekenweekgeschenk. Hij wordt door het grote publiek omarmd vanwege zijn humor, scherpe observaties en zinsneden, en indringende karakterschetsen van de mens op zijn hoogste en diepste punt. Eind 2018 verscheen *Angel* in de filmzalen, gebaseerd op het in 2011 verschenen boek *Monoloog van iemand die het gewoon werd tegen zichzelf te praten*. In 2019 verscheen de alom geprezen roman *De pruimenpluk*. Zijn werk is vertaald in negentwintig talen.

Dimitri Verhulst

Onze verslaggever in de leegte

Fragmenten

{Pagina 9-12}

Louise,

Vrijdagavond in Frankfurt werd ik vastgeklampt door een mij niet nader bekende Nederlandse dame, wellicht iemand uit het vak. Ik had het gevoel dat ik al een tijdje door haar werd gadeslagen, dat ze wist wie ik was, en toen ik uit de kroeg naar buiten stapte om een sigaret te roken zag ze haar kans schoon om eindelijk met mij alleen te zijn en te praten. Ze zal zichzelf wel hebben voorgesteld, maar haar naam bleef aan geen enkele hersencel van me kleven. Ze vroeg me waarom ik zo zelfdestructief was ingesteld, meteen, en voegde eraan toe dat het zonde was dat een man met mijn talenten zichzelf zomaar voluit en zwierig in de richting van het grafgat leefde. Het had geen zin haar bekommernissen weg te lachen, ik geloof dat ze oprecht het beste met me

voorhad. Ze zei dat ze mijn ondergang rook, aan mijn adem, mijn huid. Dat kan. Ook mijn vader mufte al een paar jaar heel concreet naar zijn ondergang voor hij uiteindelijk echt wegteerde, en dan bedoel ik niet dat hij uit zijn bek naar alcohol stonk, hetgeen hij ook wel deed. Het is de dood zelf die op een bepaald moment via onze mond begint te hijgen, die uit onze poriën komt zweten. Ik wist wat ze bedoelde, ik kende die geuren, geuren die je meteen bij een ander herkent maar onmogelijk bij jezelf, en ze had gelijk. Ik had een week achter de rug van veel te veel gezuip, de gin was er met sloten tegelijk in gegaan en ik had sommige van mijn collega's geïmponeerd met mijn onvermoeibaarheid, waar ik graag mee poch. Ik had een nacht slaap overgeslagen en was aardig op weg om een tweede nacht op rij mijn bed niet te zien. Dan had ik eens een uitstekend hotel gekregen. Aan het Hauptbahnhof had ik mijn vijfde gram cocaine op twee dagen gekocht, van een smerige dealer die verveeld moest toegeven dat ik de prijzen kende, en die mij meesleurde naar een seksshop omdat hij mij het spul niet op straat wou overhandigen. Tussen de rukkers en de gluurders werd de transactie afgesloten. Het station zat vol met zielige junks, tandeloze wezens,

ondervoed, ver voorbij the point of no return. Ze waren bereid een man te pijpen om hun honger te stillen, de kleverigste kwak zouden zij inslikken om drugs te scoren. Er was een moment dat ik dacht dat ze daar vrijwillig hadden postgevat, opdat ik mij in de matte blik van hun ogen kon spiegelen. Want hoewel ik nog altijd in deftig pak door de straten struinde, keken zij naar mij als naar een gelijke. Dealers in alle steden herkennen mijn aard, ze spreken mij rechtstreeks aan, ik hoef hun niets wijs te maken. De ondergrond van de grootstad stelt geen enkel wantrouwen meer tegenover mij, ik ben er thuisgekomen. Er is geen dresscode in de ondergang, de stinkende daklozen beseffen dat. Tja, waarom richtte ik mezelf te gronde? Omdat ik ben uitgepraat. Ik ben leeg. Alles is voorbij. En omdat ik het talent waar die ene dame het over had sterk in twijfel trek.

Een klein uurtje na het gesprek met deze bekommerde en lieve dame bevond ik mij met een andere vrouw in een toilet, dertig jaar jong en behoorlijk mooi, niet om te neuken zoals koppels in toiletten maar beter kunnen doen, maar om twee lijnen te leggen op het schermpje van mijn telefoon, die gulzig op te snuffelen. Toiletten,

waar de strepen stront nog op de pot hingen, de tampons naast het vuilbakje werden gemikt, de condooms niet eens dichtgeknoopt op de vloer herinnerden aan de driften van anderen, en waar ik ineens resideerde. Het feestje waarop ik mij bevond, op een boot op de rivier de Main, heette hip te zijn. Het was er zwoel, er hing seks in de lucht, vreemden sloegen met elkaar aan het tongzoenen, en ik verveelde me. Drie gin-tonics later verveelde ik mij nog steeds. En toen ik me na het vijfde glas nog steeds verveelde ben ik weggegaan, op naar een volgende bar, bar Roomer, in het centrum van de stad, waar ik die week al een nacht of vier had doorgebracht tussen de yuppies. Magnumflessen champagne, cocktails allerhande, fysiek perfecte meisjes die als munteenheden werden verhandeld door maffiose figuren met imposante posturen, spierbundels verworven door fitness en amfetamines. Ik verkeerde in de onmogelijkheid om dronken te raken, hoeveel ik ook naar binnen goot. En ineens sloeg het toe: het gevoel kapot te zijn. Op te zijn. Het had me geen flikker verdomd indien ik ter plaatse was gestorven. Ik was geen groot verlies, dat wist ik wel zeker (en ik weet het nog steeds). Er was geen zelfmedelijden, alleen maar besef dat ik was

aanbeland op het nulpunt. De nacht kon mij niet meer verleiden, er was geen liefde meer mijnentwege, en misschien hield ook de nacht zelf niet meer van mij.

In mijn broekzak was een zakje coke opengescheurd, het witte goedje hing overal. Mijn telefoon, mijn bankkaarten, mijn geldbriefjes, werkelijk overal hing spul aan. Mijn snot smaakte naar benzine, de straatwaarde van mijn zakdoek was fors de hoogte in geschoten. Op mijn hotelkamer heb ik met mijn lidkaart van het ziekenfonds alle kruimels bij elkaar gevaagd en versneden.

Een laatste lijn voor het slapengaan, in alle zieligheid. Weer wakker worden was volkomen overbodig. Je zou het niet meteen erkennen, maar je zou zo gelukkig zijn geweest indien ik mijn ogen voor eeuwig had dichtgeknepen. Nu jij nog een beetje om mij wenen wil.

*

Drie bezigheden die mij de weg naar schoonheid tonen: een pijp stoppen, hout stapelen, een gedicht schrijven. Ze zijn alle drie, indien in alle ernst bedreven, uiterst vermoeiend, maar voor schoonheid heeft een mens iets over. De kunst van de pijp is niet voor mij weggelegd. Overigens is de combinatie van pijp en gedicht best kneuterig. Dichters met pijp: wantrouw ze! Wel heb ik

gedurende menige jaren mijn eigen brandhout zelf gekapt, gekleefd en gestapeld, hetgeen mij veel esthetisch genot en rugpijn heeft opgebracht. Stadsbewoner als ik weer werd, en gehecht aan de geur van een smeulend stukje beuk, liet ik mij met de ongeduldige winter in het vooruitzicht een palet hout leveren. Het werd voor mijn deur neergeploft met een vorklift, waarna ik het reeds keurig gedroogde goed naar binnen had te slepen, en wel zo snel mogelijk om de verkeerschaos in mijn veel te smalle straat tot een minimum te beperken. Natuurlijk voel ik mij minder man met deze kant-en-klare blokken, ik heb mijn atavismen weer elders te bevredigen, maar wat doe ik eraan? Enfin. Tijdens het hamsteren van mijn winterwarmte liep er mij een dakloze voorbij, en die zei, in een Gents accent dat om van te likkebaarden was en dat ik hier niet fonetisch kan weergeven: 'Amai, dat moet een bakske geld gekost hebben!'

Nu vond ik dat zelf best meevallen, 265 euro voor een indrukwekkende hoeveelheid brandhout van de beste kwaliteit, levering inbegrepen. Ik had zelfs al mijn winst uitgerekend met deze bestelling, want eigenhandig met kettingzaag en bijl aan de slag zijn, is bepaald niet goedkoper, al helemaal niet wanneer ik de onkosten van een

nieuwe ruggenwervel inbreng. De vreugde waarmee ik aanvankelijk mijn makkelijk gekocht hout stapelde, sloeg om in een soort van schaamte. Ik, parvenu, gearriveerde snob, met mijn knappe kachel en mijn portefeuille die mij in staat stelt om de bossen verhakeld en gedroogd naar de stad te laten brengen.

Maar het is waar: de waarde van warmte kan het best door een dakloze worden uitgedrukt.

*

{Pagina 40-41}

Ik wou deze week naar deze bladzijden terugkeren, om te schrijven hoe blij ik ben dat alles terug goed gaat tussen Louise en mij. Er woei een storm, een hevige, en wij hebben hem overleefd. Dat is bijzonder, ik heb niet de gewoonte om mijn relaties door stormen heen te slepen. Maar kijk, we zijn samen, hetgeen een wonder mag worden genoemd, en misschien staan we vandaag wel op steviger benen dan voorheen. Ik geniet van haar liefde, die ze in duizend emmers tegelijk over mij uitstort (wat niet waar is, zij acteert, maar ik heb de bereidheid haar mak publiek te zijn). Ik voel geen enkele gene meer om die liefde te ontvangen, ik durf ze te krijgen, geen enkel schuldgevoel staat het mij in de weg ervan te genieten.

En toch zonk ik zaterdagochtend in een diepe, diepe put, zoals ik nog nooit in eentje gezeten had: een depressie. Hoewel ik dat woord nooit op mezelf zou toepassen, depressies zijn altijd voor anderen, zelf doe ik niet mee aan die onnozelheid.

Depressie is een ziekte, zij heeft geen specifieke reden nodig.

Dit in tegenstelling tot ongelukkigheid.

Maar toch. Het grafgat was de enige uitweg. In mij was enkel leegte. En ik weet verdomde goed hoe dat komt. Omdat ik jandorie twee dagen en nachten ben opgebleven. Ik heb gezopen als een kabeljauw, gesnoven als een stofzuiger, uiteraard allemaal bijzonder feestelijk, en toen de zak (een grote) met cocaine leeg was, ben ik tabletten rilatine gaan pletten in een vijzel, en heb ik die door mijn neus gejaagd. Hoe laag kan je vallen, om vrijwillig een methyfenidaat door je lijf te pompen? Ik ben het maar even gaan opzoeken vandaag en inderdaad, die rotzooi kent suicidale neigingen als contra-indicatie. Ik heb ze gevoeld, die neiging. Zij was latent aanwezig en dat ik hier nu nog loop, moet zijn te wijten aan details. De eenvoudige aanwezigheid van een treinspoor die ochtend had zomaar kunnen leiden tot

de bestelling van een kersenhouten kist.

Het is genoeg geweest, en ik beseft het al enkele maanden.

Het is genoeg geweest, en ik doe er niets aan. Ik moet weg uit de stad. Weg uit de onmiddellijke verleiding van de kroegen die ik zo gaarne zie. Het is niet zo dat ik voluit aan het leven ben.

{Pages 80-82}

Het zou keelkanker kunnen zijn, en zoals ik de afgelopen vijf jaar weer heb gepaft en gezopen zou het ook keelkanker moeten zijn. Een bolletje ergens in mijn keel, zoiets wat ik vooral voel na het slikken, het lijkt op een prop slijm die ik zomaar weg zou kunnen rochelen, maar ik krijg de klerezooi niet opgeschraapt.

En alarmerender nog: mijn stembanden zijn aangetast.

Onze verslaggever in de leegte.indd 80 10-2-2020 16:44:02

81

Hypochondrie is mij nooit vreemd geweest, maar het is niet zo dat ik van elke pukkel een gezwel maak. En de feiten zijn natuurlijk naakt en duidelijk: het staat op die pakjes dat je er dood aan gaat en ik ben sedert vijf jaar ook daadwerkelijk weer gaan roken als een crematorium, gecombineerd met behoorlijk indrukwekkende

hoeveelheden alcohol, afgewisseld met coke, soms.
Doe daarbij: weinig slapen en een minachting voor
groenten en fruit. Doe daarbij: genetische erflast voor
verslavingen en kanker. Dan heb je gewoekerd met je
gezondheid. Dan moet je de dood recht in de ogen kijken
en met opgeheven hoofd op je slachter af stappen.
Maar zo moedig ben ik niet. Gisteravond werd ik overmand
door een immens verdriet omdat ik het zo allemaal
vrijwillig heb vergald. Denkend aan mijn dochter,
die nu even oud is als ik was toen mijn vader keelkanker
kreeg (mijn geloof in getallen is sterker dan ik destijds
met mijn belabberde resultaten voor wiskunde wou bewijzen).
Ik wil nog niet sterven, het komt mij slecht uit
nu. Ik heb geen tijd voor de dood, sorry, ik moet Tutut
nog lang graag zien. Nu er weer eens dat gevoel is.
En ook Tutut heeft geen tijd voor de dood, daarom zijn
haar onderzoeken naar multiple sclerose negatief, en
blijken haar klachten te zijn veroorzaakt door *slechts*
een hernia op vier nekwervels. Kut, absoluut kut, doch
geen doodsvonnis.
Ik zou willen capituleren als agnost, en God smeken
mij alstublieft een laatste, echt een laatste, een allerallerlaatste
kans te geven.

Een keer, het klokje rond bijna, heb ik geen sigaret meer aangeraakt. Alcohol evenmin (al maak ik me daar minder zorgen om). Het ziet ernaar uit dat ik heb gebroken met mijn geliefde stinkstok. Toen ik drieëndertig was lukte het me, gedreven door dezelfde hypochondrie en mijn liefde voor Rosalie. Ik ben herbegonnen zeven, acht jaar later, omdat zij achter mijn rug met een lelijke, dikke en leegschedelige postbode voosde. Maar alle redenen waarom ik ooit met roken herbegon zijn van de baan, en wel alreeds een hele poos. Voor een keertje lijk ik het ook zelf te geloven, meer nog dan dat het personage Zeno het van zichzelf geloofde: ik ben roker af! En als mijn keelklachten dan ook nog zouden mogen afnemen, als er daar iets min of meer onschuldigs in mijn strot zou willen genezen. Want ik ben niet klaar voor het verdict.

{Pages 85 -88}

Pianisten spelen de *51 Übungen für Klavier* van Johannes Brahms om de vingers soepel te houden. Ze onderhouden hun toonladders, dagelijks, anders wordt het

echte werk uiteindelijk ook niets. Schrijvers hebben daarom misschien dagboeken. Bierviltjes, kattedellen waarop heel soms eens iets degelijks mag neer worden gekribbeld.

Ik heb (voor mijn Sinterklaas! Ik ben braaf geweest!) van Tutut een vulpen gekregen, eentje voor linkshandigen, die haar best een hoop geld zal hebben gekost.

Ze weet dat ik graag ouderwets met de hand schrijf, ze ziet me immers bezig aan mijn nieuwe alweer niks te worden roman, in een van die weerom trendy paperblanks met lederen kaft. En misschien dwingt de vulpen mij tot een nog intensere traagheid dan de balpen nu al lekker doet. We zullen zien. Eerst zal ik mijn internatenjaren

moeten overmeesteren, waar ik verplicht werd met de pen te schrijven, en waar ik, linksepoot, mijn blad vol vlekken wreef, tot groot ongenoegen van mijn schijnheilige waakhonden, en vaak met strafwerk en een snok aan mijn oren tot gevolg.

Liefdesbrieven zal ik haar schrijven met deze pen. En ik zal ze op de post doen zoals dat eigenlijk hoort. Als er een iemand is wie ik liefdesbrieven hoor te schrijven, dan haar.

Ze ligt nu in haar zetel thuis, gevelde door buikgriep,
de hond aan haar zijde. Van de worteltaart die ik gisteren
voor haar heb gebakken heeft ze een hap binnengekregen,
maar niet binnen kunnen houden. De preisoep
met rijst deze middag lukte haar al beter. En zij zich
maar verontschuldigen voor haar belabberde toestand,
de schat.

Neen, ik vrees dat er geen liefdesbrieven meer wor-
den geschreven. En hoewel ik nogal zeker weet slecht
te zijn in het genre, heb ik het verlangen mij erin te bedrijven.

Waarom? Toch niet louter omwille van de oefening?

Zou dat de geadresseerde niet totaal minimaliseren?

Ja!

En ook: over geluk schrijft men beter in de verleden
tijd!

De liefdesbrieven van Flaubert mogen dan wel heerlijk
leesvoer zijn, misschien meer nog voor mij dan voor
wie die brieven bestemd waren, maar het blijven toonladders.

Stretchoefeningen. Ik geloof ze niet. Zoals ik

zelden brieven van schrijvers geloof. Het zijn aanstellerijen.

Het is louter ruksel. Deze heren (vaker dan dames)

schrijven geen brieven naar iemand; ze kledderen

een brievenboek bij elkaar, en dat voel je.

Misschien wil ik mezelf in de armen van Tutut schrijven voor als ik er zelf niet meer ben. Het idee, in alle plattigheid, dat ik ben overleden en zij naar haar doos met brieven van me grijpt. Mocht ze zijn vergeten hoe graag ik haar heb gezien, mocht het gevoel zijn afgezwakt, dan zal ze het daar weer weten en voelen en herbeleven. Egoïstisch ergens, ik weet het. Schrijven om te blijven houden van haar, opdat zij zich bemind mag blijven voelen door mij. Een liefde die mijn bestaan overstijgt.